

Linköpings universitet

Datum 2008-03-18

Dnr 32-2007-0742

581 83 LINKÖPING

Projektredovisning och kvalitetssäkring av årsredovisningen vid Linköpings universitet

Riksrevisionen har granskat årsredovisningen för Linköpings universitet, daterad 2008-02-14. Syftet har varit att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Riksrevisionen vill efter granskningen av årsredovisningen och avlämnandet av revisionsberättelse fästa styrelsens uppmärksamhet på nedanstående. Innehållet i denna rapport har faktagranskats av representanter för universitetet.

Riksrevisionen önskar information med anledning av våra iakttagelser i denna rapport senast fredag den 13 juni 2008.

Intern styrning och kontroll och kvalitetssäkring

Riksrevisionen har under flera år, senast i rapport daterad 2007-04-20 (dnr 32-2006-0596), påpekat behovet av att universitetet utvecklar processen för kvalitetssäkring av årsredovisningen. Linköpings universitet har under 2007 vidtagit flera åtgärder för att förbättra den interna styrningen. Detta har bl.a. resulterat i förbättrad övertidsredovisning, korrigering av att indirekta kostnader intäktsförts från externfinansierade projekt vid fel tidpunkt, bättre underlag för analys och uppföljning av finansiella delar i årsredovisning samt förbättringar avseende resultatredovisningen. Universitetet har även påbörjat en översyn av sin ekonomimodell.

Vid granskning av årsredovisningen för 2007 konstateras emellertid att universitetet inte har haft tillräckliga resurser för att dokumentera årsredovisningen samt för att analysera och följa upp underlag till årsredovisningen från institutionerna. Denna del av processen att upprätta årsredovisning utgör grunden för att styrelsen skall kunna förvissa sig om att den informationskvalitet som årsredovisningen innehåller är god.

Brister i denna del av årsredovisningsprocessen har även lett till olika fel som uppmärksammats vid granskningen av årsredovisningen, bl.a. avseende externfinansierade projekt såväl bidrag som avgifter.

Regeringen har beslutat om att fr.o.m. 1 januari 2008 införa tydligare bestämmelser om det ansvar för intern styrning och kontroll som en myndighetsledning har. De nya bestämmelserna finns i myndighetsförordningen (2007:515), förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll, förordning (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag samt i högskoleförordningen.

För Linköpings universitet innebär detta att myndighetens styrelse ansvarar för att säkerställa att det finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt. De nya bestämmelserna innebär också att styrelsen då den undertecknar årsredovisningen intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. För de större myndigheterna, bl.a. Linköpings universitet, gäller också att styrelsen i årsredovisningen ska lämna en bedömning av huruvida den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

De nya bestämmelserna innebär bl.a. att styrelsen måste säkerställa att det finns en process som ger bra kvalitet i den åiterrapportering som presenteras i årsredovisningen.

Riksrevisionen **rekommenderar** att universitetet fortsätter sitt förändringsarbete av sin ekonomimodell och även tillsätter mer resurser för central uppföljning och analys av årsredovisningen för att säkerställa korrekt åiterrapportering och att gällande regelverk följs.

Principerna för projektredovisning bör förbättras

Riksrevisionen har de senaste åren påtalat brister i redovisning och fördelning av kostnader för verksamhetsgrenar och projekt vid Linköpings universitet. Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har beslutat om en handledning om redovisning av indirekta kostnader. Riksrevisionen har inför beslutet lämnat synpunkter på delar av handledningen från revisionella utgångspunkter (skrivelse dnr 39-2007-1366).

Den redovisningsmodell som presenteras i handledningen behandlar inte alla aspekter på projektredovisning men kommer enligt Riksrevisionens bedömning att kunna ge förutsättningar för att förbättra lärosätenas fördelning av kostnader till enskilda projekt. Det beror på att grundtanken med modellen är att fördelningen skall redovisa verkliga kostnader. Flera institutioner vid Linköpings universitet tillämpar fortfarande inkomstmässig redovisning av indirekta kostnader och utgår i redovisningen av indirekta kostnader från avtalsvillkoren mot finansiärerna.

Riksrevisionen vill poängtera vikten av att Linköpings universitet vidtar de åtgärder som krävs för att åstadkomma en mera rättvisande redovisning och fördelning av kostnader och intäkter för olika delar av verksamheten.

Riksrevisionen har noterat att universitetet har för avsikt att införa den nya redovisningsmodellen 2009.

- Den ena synpunkten är att modellen inte förordar en särredovisning av kostnader på finansieringsformer, annat än för avgiftsfinansierad verksamhet. Nuvarande bestämmelser om full kostnadstäckning i externfinansierad verksamhet för universitet och högskolor ställer krav på att även **bidragsfinansierad verksamhet särredovisas**. Kravet på full kostnadstäckning i den externfinansierade verksamheten innebär bl.a. att det inte är tillåtet att med anslag finansiera indirekta kostnader i den bidragsfinansierade verksamheten.
- Den andra synpunkten avser **tidredovisning som verktyg för att fördela kostnader**. Riksrevisionen anser att lärosätena vid

utveckling av system för tidredovisning bör beakta behovet av att mäta såväl arbetstidens fördelning på olika delar av verksamheten som arbetets omfattning.

Riksrevisionen har vid flera tillfällen, senast i rapport daterad 2007-04-20 (dnr 32-2006-0596), påpekat brister i projektredovisningen vid Linköpings universitet. Som framkommit ovan har universitetet under 2007 korrigerat att indirekta kostnader intäktsförs från externfinansierade projekt vid fel tidpunkt. Däremot kvarstår övriga iakttagelser.

Riksrevisionen **rekommenderar** universitetet, att i samband med införandet av redovisningsmodell enligt ovan även särredovisar bidragsfinansierad verksamhet för att säkerställa krav om full kostnadstäckning, samt att universitetet överväger att införa tidredovisning.

Lärares arbetstid bör styras och följas upp bättre

Styrning och uppföljning av de anställdas arbetstid är viktigt av flera skäl. Styrning, uppföljning och redovisning av arbetad tid är ett viktigt verktyg för att, dels fördela personalkostnader som är den enskilt största kostnaden för lärosätena, dels fördela indirekta kostnader. Detta är ett nödvändigt underlag för att åstadkomma en rättvisande redovisning. Styrning och uppföljning av arbetstid är även ett verktyg för att säkerställa en god arbetsmiljö, för att följa upp verksamhetens resultat etc.

Riksrevisionen lämnade 2005 en rapport till regeringen som innehöll iakttagelser och rekommendationer avseende lärares arbetstider vid universitet och högskolor (dnr 31-2004-1361). Rapporten visade att det fanns brister i hur ledningarna vid universitet och högskolor styr och följer upp lärarnas arbetstider och oklarheter i befintliga arbetstidsavtal. Riksrevisionen rekommenderade lärosätenas ledningar att vidta åtgärder för att komma tillrätta med bristerna.

Riksrevisionen påpekade, i rapport till universitetet daterad 2007-04-20 (dnr 32-2006-0596), stora brister i universitetets styrning och uppföljning av lärarnas arbetstid. Under 2007 har åtgärder vidtagits vad gäller redovisning av övertid. Det finns dock fortfarande flera brister, bl.a. saknas tydliga riktlinjer för uppföljning av arbetstid samt att faktiskt nedlagd tid sällan följs upp.

Riksrevisionen **rekommenderar** universitetet att vidta åtgärder enligt ovan.

Ansvarig revisor Arne Månberg har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Anna Lagerkvist har varit föredragande.

Arne Månberg

Anna Lagerkvist

Kopia för kännedom: Utbildningsdepartementet